

BANJALUČKE NOVINE

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA - BANJALUKA

God II. Broj 29

Banja Luka, 12 mart 1954

Primjerak din. 10

SARADŃA GRAD — SELO IMA ODLUČNU RIJEČ U RAZVOJU BAŃALUČKE KOMUNE

Saradnja grada sa selom je nesumnjivo jedan od najglavnijih elemenata u podizanju sela iz zaostalosti. I ne samo to, pomoć grada selu u kulturnom, zdravstvenom i političko-prosvjetnom pogledu predstavlja i osnovu za razvoj komune.

Što se tiče Banjalučkog sresa može se reći da se dosada prilično radilo na produbljivanju veza selo — grad. Još početkom prošle godine u Banjoj Luci je održano nekoliko sastanaka na kojima su izložene razne potrebe sela i mogućnosti grada da pomogne selu. Šta više, osnovana je komisija pri Sreskom odboru Socijalističkog saveza sa utvrđenim programom pomoći. Da bi se ovaj program izvršio date su i mnoge obaveze od strane pripređenih i društveno-političkih organizacija. I šta je sve učinjeno za proteklih 13 mjeseci? Potrebno je istažiti činjenicu da se ona nije ravnomjerno razvijala. Na primjer, građani Banje Luke su u raznim vidovima učinili znatan korak naprijed na učvršćenju veza sa opštinama Laktaši, Ivaška, Majdan, Slatina, Čelinač i Sarajeva, dok su opštine Dobrova, Piskavica i Zaluzani, iz objektivnih ili subjektivnih razloga, bile zapostavljene. Na i, pak, uopšte uzeti dosta je učinjeno.

Uz pomoć grada, u materijalnim i povčanim sredstvima, postavljen je dalekovod dužine tri i po kilometra do grafostanice u selu Kobalovcima, čija se vrijednost cijeni na tri miliona dinara. Zatim, električno preduzeće u Banjoj Luci je, izdatkom od milion i po dinara, izgradilo jedan transformator i uvelo električno osvjětljenje u selo Ivaška. Dosta je učinjeno i za prosvjetivane sela. Evo nekoliko primjera: Građevinsko

preduzeće „Krajina“ u Banjoj Luci je u Čelincu izgradilo čitaonicu u vrijednosti od skoro pola miliona dinara. I dalje, prošle godine su razne društvene organizacije pomogle dvadeset i jednom selu u Banjalučkom sresu u vidu raznih poklona u knjigama, u inventaru za čitaonicu, šah-gariturama itd. Takođe su održane i priredbe u skoro svim selima.

Kada se ovim nepotpunim podacima doda i to da je u okviru saradnje grad — selo održano još oko 250 raznih predavanja i da je učestvovao veći broj posjeta prilikom proslava ili sličnih manifestacija, onda se može sa sigurnošću reći da je ova pomoć, koja je vrijedila i desetine miliona dinara, zaista bila itekako od koristi za naše selo.

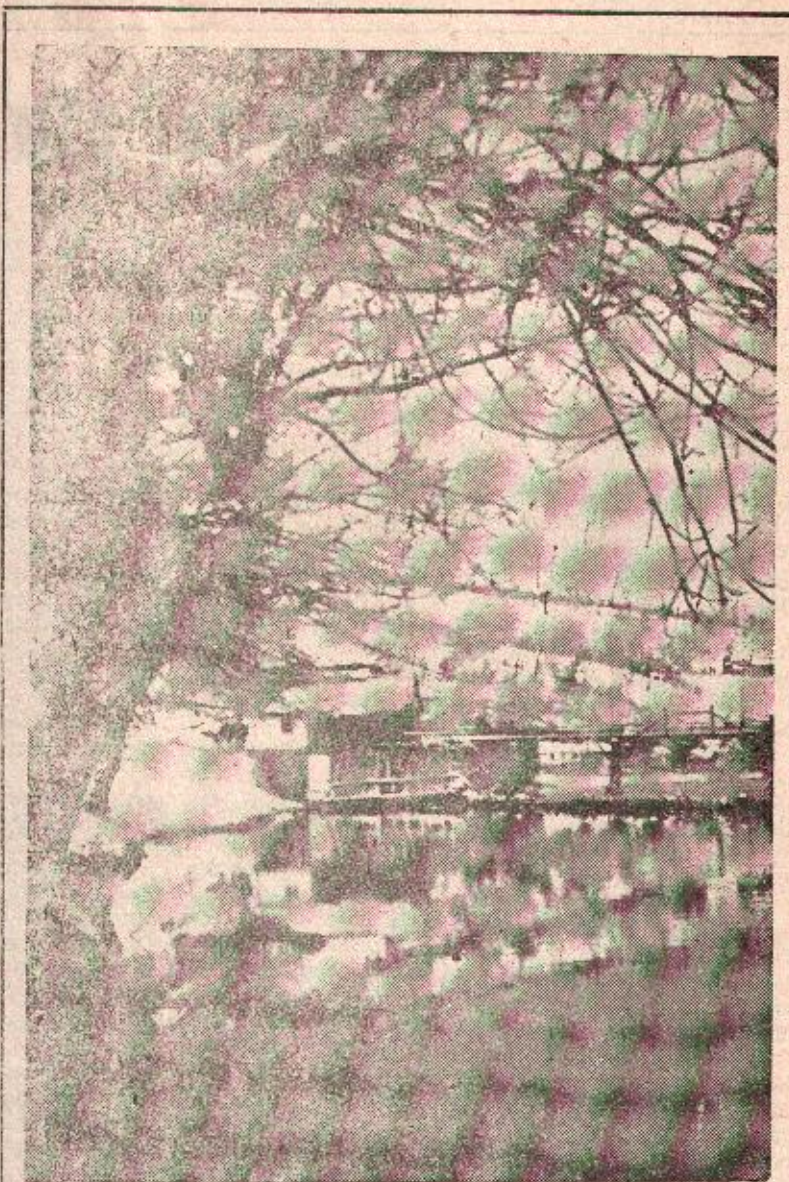
Ali, za ovu akciju, koja je besumnje imala i politički efekt, karakteristična je i jedna slaba strana. Naime, u nekim opštinskim centrima je program pomoći selima skvažen kao izvor pribavljanja finansijskih sredstava za razne investicione radove. Veći broj opština tražio je od Sreskog odbora Socijalističkog saveza samo materijalnu pomoć i, ukoliko je nisu mogli dobiti, smatralo je da se na drugi način ne može ni osigurati program saradnje selo — grad. S druge strane, rijetki su bili primjeri da pojedina opštinske područja zahtijevaju da se u njihovim selima održe predviđena predavanja.

Iz svega ovoga u ovoj godini se mogu iskoristiti prošlogodišnja iskustva. Saradnja selo — grad ove godine treba ne samo nastaviti, nego čak i pojačati, i to uglavnom u prosvjetnom i zdravstvenom pogledu. Možda ne bi bilo na odmet da se ove godine forsira i poljoprivredno

prosvjetivane sela što nije bio slučaj prošle godine. U Banjoj Luci ima dovoljan broj poljoprivrednih stručnjaka, koji bi organizovanim radom, odnosno predavanjima ili savjetima, znatno doprinijeli na unapređenju poljoprivrede na selu.

Sreski odbor Socijalističkog saveza u Banjoj Luci uglavnom utiče na uspjeh na produbljivanju veza selo — grad, što ne znati da u ovoj akciji ne uzimaju sve više učesnika i udruženja lekara, prosvjetnih radnika i sličnih društava i organizacija, a da se i ne govori o potrebi inicijative sela.

Љ. Тадић

Jedan od lijepih motiva sa banjalučke periferije: zadnji snijeg u Gornjem Šeheru

Snimio: Đ. Petek

PROIZVODNO PROŠIRENJE BANJALUČKE LIVNICE I TVORNICE STROJEVA »JELŠINGRAD«
PRED NARODNOM SKUPŠTINOM BOSNE I HERCEGOVINE

Mašinogradnja zaostaje za ogromnim potrebama u rudarstvu i građevinarstvu

Republički odbor za privredu razmatrao je pored ostalih i pitanje daljnjeg razvoja mašinogradnje u našoj republici. Naš saradnik obratio se drugu Slobodanu Erceg, narednom poslaniku sa pitanjem: kako ste Vi uzeli učesća u diskusiji po ovoj temi i možete li nam reći kakvi su izgledi naše tvornice strojeva i livnice čelika »Jelšingrad« obzirom na daljnji razvoj mašinogradnje kod nas?

Obzirom da se ove godine u industriju u našoj republici za njeno dovršenje ulažu velika sredstva, na sjednici Odbora za privredu postavljeno je pitanje zašto naša mašinogradnja zaostaje u svojem razvitku za ostalim republikama. U diskusiji se ispostavilo da sredstva namijenjena za industriju uglavnom se daju na bazične grane industrije, a industrija ove vrste, prema prijedlogu Društvenog plana, ne bi dobila naka veća sredstva u našoj republici. Međutim, ako imamo u vidu da je Bosna i Hercegovina glavni rudarski bazen u našoj zemlji, da pored podmirenja naših potreba u uglju dobar dio svojih proizvoda daje za izvoz, a nedostaju joj glavni potrebni industrijski proizvodi (kao što su rudarske pumpe, jamske lokomotive i drugi uređaji potrebni našem rudarstvu) onda možemo razumjeti kakva je ogromna potreba, ako se to može, da se već ove godine odvoji neko sredstvo i da našoj mašinogradnji za njeno daljnje proširenje.

Osim toga mašinogradnja u Bosni ni izdaleka ne može da zadovolji ni najnemogućije potrebe u opremi našeg građevinarstva, koje, obzirom na ogromne investicije, treba ove godine da izvrši poslove u vezi sa Društvenim planom.

To su bili razlozi koji su Odbor za privredu potstakli da se pokrene diskusija o potrebi investiranja u našu mašinogradnju. Kada se radi o preduzeću »Jelšingrad« koje je dosad izradilo 38 prototipova raznih građevinskih, rudarskih i drugih mašina jednoglasno se složilo Odbor za privredu da ovom preduzeću treba pomoći u njegovom daljnjem razvitku, a da sad odmah treba ispitati mogućnost šta poduzeti u ovoj godini. Po mom uvjerenju preduzeće »Jelšingrad« ima solidne osnove kako u ekonomsko-tehničkoj dokumentaciji sa kojom raspolaže i koja je odobrena od Državnog sekretarijata za poslove narodne privrede, tako i u glavnom projektu koji treba da bude gotov 31 marta i u potrebnim stručnim radnicima i inženjerima. Preduzeće bi moglo, po mom uvjerenju, da uspješno utroši potrebne investicije i da organizuje proizvodnju na vrijeme kako je on samim programom utvrdila. Mislim da je potrebno napomenuti da je preduzeće »Jelšingrad«, skupa sa svojim kolektivom učinilo maksimalne napore bez ikakve finansijske pomoći dosada da osvoji proizvodnju na 38 za nas dragocjenih proizvoda, koji bi našu mašinogradnju u republici podigli na viši tehnički i privredni

nivo. Napore kolektiva ne bi trebalo potcijenjivati jer su oni skoro avaj svoja sredstva, koja su im u protekle dvije tri godine ostajala, trošili umjesto na higijensko tehničku zaslugu u preduzeću, izvjesnu modernizaciju i remont preduzeća, na izradu prototipa, kako bi preduzeće, kad dobije potrebne investicije, moglo da pređe na serijsku proizvodnju.

Iz ovog se vidi da je pitanje mašinogradnje u našoj republici uglavnom sagledano, da su sagledane izvjesne disproporcije koje vladaju u našem industrijskom razvitku i da će se poduzeti mjere koje će omogućiti da se već u ovoj, a naročito u budućim godinama, mašinogradnja u Bosni i Hercegovini dovede u sklad sa razvojem naročito naše bazične industrije i rudarstva.

Posebno za grad Banju Luku i njen daljnji razvoj imali bi značaj modernizacija i proširenje preduzeća »Jelšingrad« kako u privrednom tako i u svakom drugom pogledu. Sigurno je da bi građani Banje Luke sa zadovoljstvom i punom spremnošću da pomognu, prihvatili odluku Republičke skupštine da se preduzeće »Jelšingrad« podigne na viši proizvodni nivo. To bi u isto vrijeme za čitav ovaj ustanički kraj imalo i poseban značaj, jer bi se u tom proširenom i modernizovanom preduzeću moglo da zaposli još nekoliko stotina visokokvalifikovanih radnika i inženjera, koji bi svojim prisustvom svakako uticali na još brži ekonomski i politički razvitak ovoga kraja. Mislim da je vrlo korisno što je postavljeno ovo pitanje, jer Savezna i Republička skupština u ovogodišnjem Društvenom planu zauzimaju poseban stav u pogledu nerazvijenih ustaničkih srezova i gradova. U tu svrhu naša republika predložila je u Društvenom planu za nerazvijene srezove i gradove preko 150 miliona dinara, a republičko Izvršno vijeće i Odbor za privredu predložili su da se ta sredstva znatno povećaju.

Ja vjerujem da će Narodna skupština primjedbe i sugestije Odbora za privredu, koje se odnose na mašinogradnju razmotriti i da će poduzeti odgovarajuće mjere.

Još 42 miliona za rasходе у BaŃalučkom sresу, koji ће pokritи разлику датог окбира и стварних потреба

Sreska komisija za društveni plan i finansije u Banjoj Luci ovih dana je dugo raspravljala u vezi datog okvira ovogodišnjih budžetskih rasхода sresa od strane Sekretarijata za poslove narodne privrede Bosne i Hercegovine. Kao što je poznato, Državni sekretarijat za poslove narodne privrede je još krajem prošlog mjeseca na jednom savjetovanju u Sarajevu sa predsjednicima narodnih odbora između ostalih srezova, odredio okvir rasхода ovogodišnjeg budžeta Banjalučkog sresa u iznosu od 181 miliona dinara.

Gledajući površno na ovu sumu predviđenog budžetskog rasхода dobija se utisak da će ovogodišnja potreba sresa u rasходима бити zadovoljena, tim više što fiktivno povećanje budžetskih rasхода u odnosu na prošlu godinu iznosi 13 miliona i šesto hiljada dinara. Međutim, stvar stoji drukčije ako se bolje analiziraju čak i minimalne potrebe sresa u budžetskim rasходима za ovu godinu. Sreska komisija za društveni plan i rasходе je detaljno analizirajući pojedine stavke rasхода predviđela još 42 miliona dinara

rasхода da bi se pokrile razlike između datog okvira i stvarnih potreba. To znači, da bi Banjalučkom sresu pored odobrene dotacije od 82 miliona i 200 hiljada dinara, ove godine bila potrebna ukupna dotacija u iznosu od 132 miliona i 290 hiljada dinara. Ova relativno velika suma predstavlja priličan izdatak za zajednicu. Ali, uzimajući u obzir povećane potrebe sresa u ovoj godini, kao i to da srez obuhvata veći dio brdovitog terena sa zaostalom poljoprivredom i niz drugih elemenata koji zahtijevaju povećane rasходе добија се сасвим друга слика. Sreska komisija je o svemu tome vodila računa i dugo raspravljala. Ona je u svom prijedlogu budžetskih rasхода, koje ће narodni poslanici ovih dana podnijeti na увид skupštinskim odborima predviđila najveće povećanje na prosvjetu, zdravstvo, poljoprivredu i državnu upravu. Prema tom prijedlogu na prosvjetu se predviđa povećanje rasхода za oko 6 miliona dinara, za zdravstvenu zaštitu oko 11,5 miliona dinara, poljoprivredu 6,5 miliona, itd.

(Nastavak na 3 strani)

Ekonomsko i poljoprivredno unapredjenje sela pred Sreskim odborom SSRN u Banjoj Luci

Juce je u Banjoj Luci u Domu kulture održan proširni plenar Sreskog odbora Socijalističkog saveza na kome je potpredsjednik Sreskog odbora SSRN drug Dedo Gazić iznio rezultate i analizu napora učinjenih za ekonomsko i kulturno jačanje sela.

Narednom redu pored ovoga, usvojen je i budžet Sreskog odbora SSRN.

Ovoj konferenciji prisustvovala je drugarica Lepa Porović, član Pretsiedništva Socijalističkog saveza Jugoslavije.

Прњаворски срез спада у ред оних срезова у нашој републици који имају одличне услове да се развију у јаке пољопривредне центре

Може се рећи да је пољопривреда главна а скоро и једини привредни грана од чије производње зависи живот прњаворског становништва. У прошлотицишњем Друштвеном плану среза од милијарду и 85 милиона динара, колико износи бруто продукт среза, на пољопривреду отпада 942 милиона динара, а од укупног националног дохотка среза у 1953 години на пољопривреду долази 85%. Из ових података из Друштвеног плана такође пролази да се и становништво среза бави искључиво пољопривредом производњом. Због овако важних мјеста које заузима у Прњаворском срезу у последње вријеме се води доста рачуна за унапређење пољопривреде, а нарочито за цело унапређење и социјалничком сектору.

На бившем земљишту иссељених Пољака које је припало општинској имовини, недавно су основана два самостална пољопривредна предузећа са укупном површином од 3.000 хектара обрадиве земље. Поред тога и ДПД „Буру Пуцар Стари“ које постоји од раније такође из комплекса земљишта општине имовине повећава своју обрадиву површину за 700 хектара. Пољопривредни стручњаци у Прњавору су мишљени да на овим пољима пољопривредним јединицама треба развити екстензивно ратарство, сточарство па и воћарство.

„Ми не ћемо почети мегаломански — кажу они — него плански и са економском рачуницом“. Разумљиво је, да на тај начин неће бити можда ни губитака као што је то случај са неким пољопривредним добрима. Јаш овог пролећа почеће се са узгојем ситне стоке, набавком опреме, умјетног гнојива и слично. Кредит од 8 милиона који је намињен за унапређење пољопривреде, већ је утрошен у ове сврхе. Од овог кредита набављено је 18 вагона умјетног гнојива, неколико хиљада садница, већи број коња и коња итд. И радне снаге има доста, јер је одзив за ступање у радни однос предузећа био изнад очекивања. Семљати, већином безземљаци и ситноопштински радници у овим самосталним пољопривредним предузећима на принципу радничког самоуправљања. Када за годину, двије предузећа стекну боље економске позиције запослиће не-

колико стотина сиромашних пољопривредника.

Како се види ове пољопривредне јединице ће гајењем, квалитетне стоке, узгојем воћарства и производњом бољих сорти житарица са већим приносима одиграти значајну улогу на унапређењу пољопривреде у Прњаворском срезу. Предузећа ће, уколико се буду придржавала напредног начина господарења, дати пример и осталом пољопривредном становништву узонајући га са принципима савременог узгоја стоке и савремене агротехнике.

Истина, пољопривредна предузећа у Прњаворском срезу, у прво вријеме неће показати неке завидне резултате обзиром на приличне издатке за пољопривредне стројеве, умјетно гнојиво, средства за заштиту биља итд. Али досадашња повучена средства од 8 милиона динара, иако су мала, биће од велике помоћи у првим данима постојања пољопривредних предузећа. Разумљиво је да ће се новчана средства нагло повећавати, а нарочито ако се постојећи кредити рационално искористе као што је то и учињено. **Ј. Т.**

Ко треба да одговара за уништenu имовину у вриједности од око 700.000 динара

У селу Мелини, општина Бронзани Мајдан, постојала је СРЗ „Пролетер“. Формирана је 29 III 1949 године и до 1951 године задруга се омасовила на 65 домаћинстава. Имала је добре услове за развијање воћарско-сточарске гране производње. У пролеће 1952 године Управни одбор Срепског задружног савеза Вања Лука дошао је план засађивања воћа на Вањалучком срезу, тако да је овој задрузи планирано, обзиром на брдовит терен: 3000

ком. јабука, 1000 ком. шљива, 1000 ком. кајсија и брескви, 1000 ком. ораха и 100 ком. трешње, што све скупа износи 6.100 ком. На основу закључка задружног савеза и скупштине задруге, Народна банка — филијала у Бањој Луци одобрила је дугорочни кредит за планирано воће. Задругари на својим сједицима издвојили су парцеле за засађивање воћа, око 500 дунума земље. У јесен 1952 године засађено је планирано воће. За на-

бавку и рад око засађивања садница утрошено је око 700.000 динара.

Међутим, почетком маја 1953 године, на основу Уредбе о имовинским односима и реорганизацији СРЗ, скупштина је одлучила да се задруга „Пролетер“ стави у ликвидацију. Око 10 маја комисија за ликвидацију отпочела је са радом. Тако су за непун мјесец дана завршили са распродајом живог и мртвог инвентара, а са воћем је остало отворено питање. Другови из среза који су били у комисији отишли су у друге задруге, тако да са воћем ни до данас није ријешено. Пошто је протекла зима била врло јака, а воће није било заштићено, односно није имао то да поведе о том рачуна, тако да су га зечеви 100% уништили тј. 6100 садница.

Сада је питање ко треба да одговара за народну имовину? Ја сматрам да за ово треба, у првом реду да одговара ликвидациона комисија, на којој је стајало да воће преда на управљање власницима земље или најближој земљорадничкој задрузи. А ја мислим да је комисија имала времена до зиме то све да среди.

Мирко Шурлан

Преко 50% Шеховчана у Мрконјичком срезу бесправно користи шуму

Крадом шуме наноси се озбиљна штета у Мрконјичком срезу. За шумску штету поднесено је 516 пријава. Међутим, за шумску штету су изричане благе казне, које често пута нису позитивно дјеловале. Преко 50% становника са општинског подручја Шеховци бесправно користе шуму, јер не уплаћује шумску таксу. Неки људи скоро су се претворили у »порезнике«, скупљајући pašарину, због чега се на другој страни причинјавују много веће штете од ове користе, чак су неки људи са наплатом pašарине ишли у бескрајност, мотивишући да имају право наплаћивати pašарину и па рће, а неки су опет у потjerи за pašарином оставили шуму да се сама чува.

Становништво из Баливина и нека села општинског подручја Шеховци

снабдевају се шумом, која припада господарским јединицама шумске управе у Бањој Луци. Међутим, ова мјеста удаљена су од Бање Луке 50 — 60 километара и становништво се излаже великим издацима око тражења дозволе за шуму, па се услед тога одају бесправном коришћењу шумом. Ова села, преко зборовца бирача, препоручила су Народном одбору среза да ово питање проучи и да затражи преко надлежних да се шумска подручја, из којих се снабдевају ова села, припоје шумској управи Мрконјичког Града. **Р. Ј.**

Мукe становника Delibašinoг села

У непосредној близини нашега града налази се насеље — Delibašino Selo, ранији Trapisti. То је уједно и најљепше излетно нашега грађана.

У топлим лjetним данима оvdje просто врије од људи, који бјеже са асфалта тражећи у трапистичкој шуми мало одушка. На мосту, ко гродови, више неуморни рибари, непрекидно буљаче очима у бистру воду.

Први су мразови отјерали госте. Остају једино ловци. Неуморно лутају обалама Врбаса, тражећи у каквој завјетрини понеку изгладнјелу патку, која ће се, ако буде среће, прошетати мало до Ловачког удружења и тамо освјетлати авдзички образ.

И кад човек све ово види, рекао би:

— »Како ли су срећни становници Delibašinoг Sela?»

Да, али ово је само fatamorgana грече, која од нас бјежи ко »киша око Kragujevca«. Уосталом, ово се може и документовати. Подаци су, ипак, стари — протежу се још од аустро-угарске монархије, али су и данас актуелни.

Ево — вода. Од памтивјека се оvdje пије чисти Врбас. Да видимо сада ко се на њега претплатио. Преврћемо књиге староставне и листамо:

- 1) 4 школе,
- 2) 5 предузећа (махом прехранбена индустрија),
- 3) Invalidski dom,
- 4) становништво.

Када то већ знамо, онда није згорег чути ријеч Санитарно-епидемиолошке станице:

— »... Полупно загађење воде коли бактеријама. Опасно и неспорно тврдљиво за прехранбене сврхе...

А ако неко и посумња на биолошки налаз Санитарно-епидемиолошке станице и постави питање:

— »... Одакле такво загађење,

када вода пређе милион каменчица? — ми ћемо му одговорити: — »Врбас нам прелази преко тих »каменчица« donosi svu градску и периферијску нечистоћу. Нарочито смо богато награђени разним димензијама говедих утроба из Клаониче и пријавим газарама из болнице».

Може ли ко гарантовати да нас, преко тих истих каменчица, не посјети који бацил тифуса; да се не настани (без одобрења стамбене заједнице) у какву посуду за прање суда у неком интернату. Или се можда уgnijezди у великом пивском бурећу — цистерни? На по-

живо је diskutovano i o izvještajima Savjeta i Sreskog suda. Pored iznošenja uspjeha koje su ovi postigli u dosadašnjem radu, govoreno je i o nekim negativnim pojavama koje su se ispoljavale. Istinom je takođe i pitanje usklađivanja sadašnjeg stanja u trgovini sa novim privrednim propisima. Doneseno je nekoliko odluka i rješenja: formiran je upravni odbor higijenske stanice, izabrana poreska komisija, naimečnovani članovi upravnog odbora Biroa za posredovanje rada itd.

Ovoj sjednici prisustvovali su i narodni poslanici. **R. J.**

KRATKOROČNE KREDITE CE U BANJALUČKOM SREZU KORISTIĆE NEKE ZEMLJORADNIČKE ZADRUGE

У Бањој Луци је prije nekoliko dana održana zajednička sjednica oba vijeća Narodnog odbora sresa na kojoj je, između ostalog odlučeno da se да гаранција за коришћење краткорочних kredita за obrtna sredstva onim privrednim organizacijama koje su dosadašnjim poslovanjem imale manjkove.

Na osnovu datih garancija od strane oba vijeća kratkoročne kredite će koristiti nekoliko zemljoradničkih zadruga i više ugostiteljskih radnja u iznosu od 20 miliona dinara.

ZAVRŠAVA RADOM ŠEST OMLADINSKIH POЉOПРИВРЕДНИХ КУРСЕВА

Крајем овог мјесеца на подручју Вањалучког среза завршиће рад 6 четворомјесечних омладинских курсева за стручно оспособљавање у пољопривреди. На овај начин биће оспособљено око 300 омладинаца за стручне мајсторе у пољопривреди.

Омладинци су на курсевима стекли основна знања у ратарству, сточарству, виноградарству, воћарству и пчеларству.

Успјела изложба перади, голубова и кунца у Бањој Луци

У просторима Творнице дубана у Бањој Луци, од 6 до 9 марта одржана је изложба перади, голубова и кунца. Изложбу је приредило друштво за унапређење узгоја перади, голубова и кунца. По квалитету изложених примјерака изложба је у потпуности успјела, иако је ово друштво основано prije dvije године, и досада је имало доста poteškoća kod nabavke potrebnih

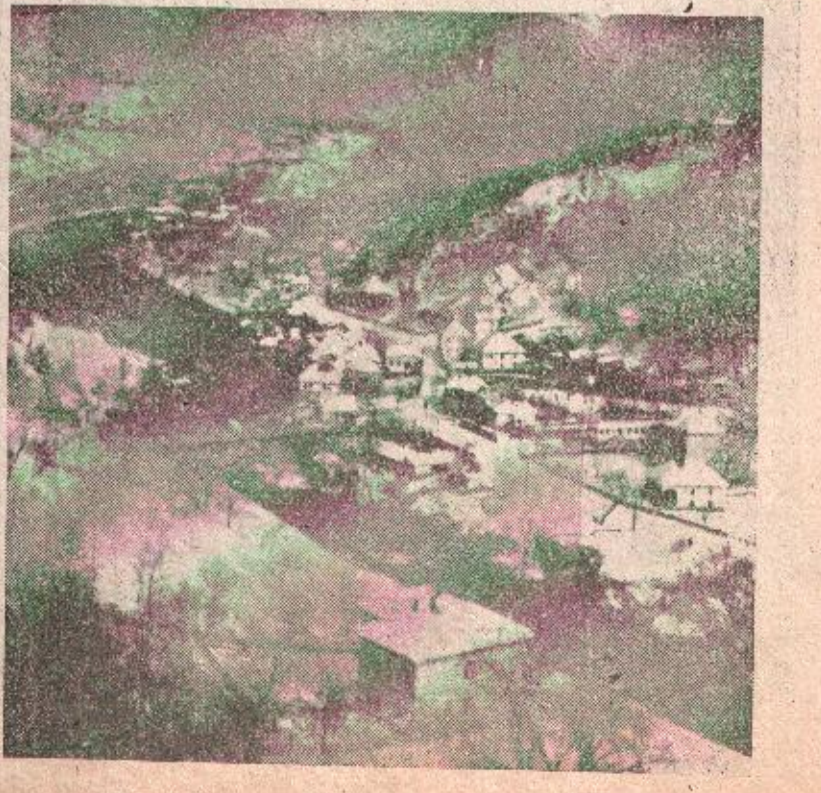
novčanih sredstava za ovu izložbu. Na ovoj izložbi trebali su да učestvuju i uzgajачи из Zagreba, ali isti nisu došli из разлога što su kasno dobili poziv.

За изложбу је вladalo veliko интересовање kod uzgajача, па и осталих грађана, а да је стварно тако свједочи број посјетилаца на овој изложби. **М. М.**

БИРО ЗА ПОСРЕДОВАЊЕ РАДА У КЉУЧУ УСПJEШНО РJEШАВА ПИТАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Досада је посредовањем Бироа примљено на посао преко 200 људи. На једном састанку који је одржан по овом питању констатовано је, да је других 500 лица нашло запослење без посредовања ове установе. Истина, сада се на терену среза налази врло мали број незапослених, али се ипак дешава да нека предузећа примaju раднике без знања Бироа за посредовање рада. Нека предузећа избјегавају да на вријеме извјештавају Биро о потребама у радној снази, те се тиме отежава нормалан рад установе.

Питање упосљавања инвалида такође је ријешено и данас нема ниједног незапосленог инвалида. У задње вријеме било је случајева да су од стране неких предузећа радници добијали отказе, углавном ради тога што их неко од руководилаца није »трпио«. У оваквим случајевима подузимање су енергичне мјере и тражена интервенција надлежних органа.

Gornji Šeher je ljeti omiljeno izletište Banjaluchana

ЈОШ 42 МИЛИОНА ЗА РАСХОДЕ У БАЊАЛУЧКОМ СРЕЗУ

(Наставак са 1 стране)

Колико су у том погледу оправдани захтјеви Вањалучког среза види се и из слиједених података. На пр. у Босанскоградничком срезу ове године на једног становника долази 2.708 динара буџетских расхода, док у Вањалучком срезу ти расходи износе свега 1.813 динара по становнику. Неравнојерности у буџетским расходима било је у прошлој години. Тако је на примјер, у Требињском срезу буџетски расход по становнику износио 3.678 динара, а у Вањалучком 1.530 динара. На основу ових примјера као и на основу стварних потреба вужно се поставља питање повећања овогодишњих буџетских расхода у Вањалучком срезу. Ако се не би удовољило наведеним потребама Вањалучки срез ће и даље остати у незавидном положају у односу на остале срезове а што је најважније успориће се развој комуна.

T. Korač

Вјестии из Коџор Вароши

**СА СКУПШТИНЕ
Удружења резервних
официра ...**

На недавно одржаној Скупштини Савеза бораца у Коџор Вароши, дошла је кроз дискусију до изражаја сва небрига једног дијела старосца према дјети палих бораца. Комисија коју је формирао Савез, обишла је неке породице и том приликом установила да један већи дио старатеља уопште не одговара, нити удовољава обавезама према дјети која се код њих налазе. Није риједак случај да старалац припа на дијете одређену суму новца за издржавање, али дијете од ње у стварности има јако мало користи.

Констатовано је, да се мали број чланова ангажирао у пружању помоћи. Центрима предвојничке обуке, и да се овом питању има посветити више пажње него досада. Скупштина је додјелила закључак да се на 27 јула изврши пренос посмртних остатака палих бораца у заједничко гробље. Д. Л.

... и Савеза бораца

Ових дана у Коџор Вароши је одржана годишња скупштина Удружења резервних официра. Само у протеклој наставној години у групама је одржано 20 предавања. Најбоље успјех постигла је група из Коџор Вароши која је одржала 12 планираних предавања. Иначе, групе у општинским центрима нису имале видних успјеха, јер су често заказивали састанци и предавања, осталили без довољног броја присутних, па су одгађана.

Било је говора и о моралном лику резервног официра, о стручном уздизању и кориштењу војно-стручне литературе, о подизању квалитета предавања, а помоћи центрима за ванармијско васпитање омладине.

**БИЉЕШКА
ИЗ БОС. ПЕТРОВЦА
УБИЈЕНА
ЈОШ ДВА ВУКА**

Како је ова зима много жељша од прошле и претпрошле године, то су се услјед несташице хране у околини босанско-хрватског среза појавили већи чопори гладних вукова који свакодневно наносе велике штете сточарству. Досада нису подузмане веће акције на уништавању вукова, већ су ловци појединачно, или њих више у друштву, ишли у лов на гладне вукове. Тако је прије извјесног времена шумски надлугар Гојко Шашић, ставио на стазу куда вукови пролазе затровану љешницу једне овце, а када је сутрадан дошао, на мјесту је нашао два мртва вука.

Од 1947 године до данас друг Гојко је убио 64 вука, поред великог броја остале дивљачи.

**Ватрогасно друштво
у Коџор Вароши градиће дом**

Само у протеклој години Добровољно ватрогасно друштво из Коџор Вароши интервенирало је 9 пута у одбрани општенародне имовине од пожара. Од тога су два пожара била већег обима, и том приликом ванесече су веће штете приватним лицима.

Досада је одржано 14 јавних вјежби у гашењу пожара, чији је циљ био, испитивање спремности ватрогасне чете и благовремено стављање у одбрану општенародне имовине. Ради стицања потребних знања из области ватрогасства одржано је 11 стручних предавања, један једномјесечни курс за извршнујуће чланове, неколико посјета сусједним ватрогасним друштвима

и сл. Друштво је такође активно учествовало и на радним акцијама, које је покренуо Социјалистички савез радног народа.

За постигнуте успјехе републички Савез ДВД у Сарајеву, наградио је ово друштво са једном моторном пумпом и комплетом дијелова за гашење пожара, а добијена је и писмена похвала.

Одлучено је да се одмах приступи припремама за изградњу ватрогасног дома. У ту сврху формирао је и шири одбор, који ће водити рачуна о набавци материјала и повачаних средстава за изградњу.

О. Плићковић

Из Прњавора

Добровољно ватрогасно друштво у Прњавору са својих 45 активних чланова успјешно дјелује на терену читавог среза тако, да су успјели организовати још 5 друштава у селима: Лишњој, Шибовској, Штрбцима, Кулашима и на подопривредном добру „Ђуро Пуцар Стари“.

По овим друштвима редовно се одржавају предавања о техници

гашења пожара. Друштво је организовало тромјесечни курс за свршеног ватрогасца који сада похађају сви чланови друштва. Од укупно 14 пожара у 1953 години друштво је спасило народне имовине у вриједности од 3.900.000 динара, а приликом пожара уништено је народне имовине у вриједности од 1.900.000 динара. Б. П.

За дјецу палих бораца Народни одбор у Српцу даје преко три милиона динара

Поред неких организационих питања на скупштини Савеза бораца расправљало се о дјети и родитељима палих бораца, о довршењу партизанског гробља, ванармијском војном васпитању и још неким другим питањима. На терену среза има укупно 427 дјеце палих бораца и жртава фашистичког терора од којих су 58 дјеце без оба родитеља, а ту су и друга дјеца која се такође не могу запоставити. Од стране организације Савеза предузете су мјере да се ова дјеца збришу и школују. Сва дјеца палих бораца добијају инвалидницу, а 46 их је смјештено у домова, док су неки стављени под старатељство. Само за ову дјецу Народни одбор среза даје годишње 2 милиона 958.000 динара. Но и поред све бриге, обиласка дјеце, одржавања састанака са старатељима, опет је било примјера да су поједини старатељи трошили дјечију имовину у личне сврхе док су дјеца била врло слабо обучена. Има и таквих који дјецу повлаче из школе да би им чувала стоку и радили остале кућне послове. Већ су подузете мјере да се ова дјеца заштите и да им се омогући наставак школовања.

Приликом лова служи се разним варкама, које је научио дугогодишњим радом и тако успјешно скоро увијек да навуче вукове на припремљену клопку. За успјешан лов Гојко је досада више пута награђиван од ловачког удружења за БиХ.

Д. Тривић

Прошле године Срески одбор Савеза бораца одлучио је да се у Српцу изгради партизанско гробље у које би се пренијеле кости палих бораца са шибовског среза. За ову сврху прикупљено је 164.000 динара и око 100.000 динара у материјалу. Гробље је ограђено, и чека се само лијепи вријеме па да се изврши пренос костију. Затим су расправљени још нека инвалидска питања, рад курсева за здравствено просвјештавање сеоске женске омладине, предвојничка обука и још нека питања и изабран је пош одбор.

Стојан Радовић

Активност добровољног ватрогасног друштва у Српцу

Само у току прошле године чланови Добровољног ватрогасног друштва у Српцу имали су 158 часова проведених на предавањима (или седмично по три часа) на стручном уздизању. Изведене су и двије показне вјежбе на којима је провјеравано знање чланова друштва.

На редовној годишњој скупштини која је одржана концем прошлог мјесеца истакнут је добар рад овога друштва. Многи дискутанти изишли су да ово друштво својим радом и дисциплином треба да служи за примјер свим осталим друштвима и организацијама у Српцу. При овом друштву постоје и раде културно просвјетна и фолклорна група од којих је прва извела седам приредби а друга је имала два наступа.

Друштво је у току прошле године довело акцију за изградњу ватрогасног дома у Српцу. Почета је градња и стављен је дом под кров, а досад је коштао преко два милиона динара. Помоћ за градњу дома дао је Народни одбор среза и то у материјалу преко један милион динара а у готову, 300.000 динара, а остало су дала предузећа и Савез ватрогасних друштава НР Босне и Херцеговине.

За пожртвован и примјеран рад у друштву скупштина је додјелила диплому културно-просвјетној групи. Дипломе су добиле и другарице Војна Мајсторовић и Јованка Илић које су за друштво израдиле заставу. У нову управу изабран је Љубо Татић за претседника, а за чланове изабрани су Владо Лежковић, Милош Илић, Нијаз Шабић, Јово Нећак, Љубо Вркић и Дана Тутинловић.

Стојан Радовић

**Krivo gledanje nekih roditelja
na redovno školovanje djece**

У Срезу мркоњићком је прије рата било 12 основних школа са 1100 полазника. Тада су нека села била лишена сваке могућности да њихова дјеца похађају ма коју школу, јер су била удаљена од основне школе и по 15 километара, а послјере рата изграђено је 13 нових типских основних школа, а 9 основних школа оловрено је у приватним зградама. Осим тога, у Мркоњићу је отворена нижа реална гимназија и школа ученика у привреди. Основне и средње школе сада похађа преко 3.500 ђака. Међутим да би се ријешо проблем школског простора, у овој години се, већином добровољним радом чланова Народне омладине и Социјалистичког савеза, предвиђа градња још 21 школе. О томе се на срезу већ води жива дискусија. Наравно да за ове објекте треба обезбједити бар најужња финансијска средства.

Али, нажалост, још увијек неки родитељи криво гледају на редовно школовање дјеце. У том погледу подузмане су извјесне интервенције па и од стране судије за прекршаје. Али опет на срезу добар број дјеце не похађа основну шко-

лу. Од тога добар број отпада на женску дјецу.

Без претјеривања се може рећи да је на срезу послјере рата у овом погледу постигнут виђан напредак. О томе ђинјенице говоре: прије рата на срезу је било писмених једва 20%, а сада 80% одраслих становника. Школе су на селима углавном постале носиоци културно-просвјетног живота. Р. Јарић

**SVAKI ČETVRTI KLJUČKI
GRADANIN ČLAN JE JEDNE OD
ORGANIZACIJA PAZ**

Од 1949 године, када је формирана прва мобилна јединица ПАЗ-а до данас, кроз разне курсеве прошло је преко 430 полазника. У прошлој години кроз течај кућног ПАЗ-а, прошло је 40 омладинца. Организирана је једна јавна ноћна вјежба на којој су узели учешћа и чланови ватрогасног друштва, показујући при том примјерну спремност и увјежбаност.

Интересантно је напоменути да је скоро сваки четврти грађанин у Кљућу члан ПАЗ-а, и да ради у једној од мобилних јединица.

**Три пожара
у неколико дана**

У времену од неколико дана у Приједору су избила три пожара. Први пожар избио је уред дана на приједорској пошти, док је други био на гимназији, а трећи на једној штали.

Интересантно је напоменути да је интервенција ватрогасца била увијек у закашњењу. Тако је у два сата послјере подје одјекнула ватрогасна сирена, а одмах послјере тога чули су се повици „гори пошта“. Прозлазници су притекли у помоћ и пожар је ускоро локализован. У то су се појавила и кола ватрогасне милиције из којих су истрчали ватрогасци носећи канте и аутоматске шмркове.

Људи су почели да негодују. Други су питали зашто се тако закашњава када је у питању општенародна имовина?

Од другова из ватрогасног вода могло се сазнати да они имају само један камион и тај је неупотребљив. Када чују да је негде избио пожар они излазе на улицу и хватају први камион или моле неко предузеће да им уступе своја кола. Из разговора са једним другом дознао сам да ватрогасци посједују све потребне справе за гашење пожара, па чак и то да је ватрогасни вод

добро увјежбао, али да им то нити немају камион омета сав напор на пољу борбе против локализације пожара.

У Приједору има толико предузећа и установа који би могли, када би неко повео о томе рачуна, да скупе потребна повчана средства за набавку толико потребних ватрогасних кола, а тиме би уједно било ријешено и питање осигурања града од пожара. М. К.

**PEDAGOŠKI RADNICI
IZ PRIJEDORA U POSJETI
ŠKOLAMA U HRVATSKOJ**

На иницијативу Удружења учитеља Среза приједорског Народни одбор упutio је групу од три члана Савјета за проsvјету, науку и културу у НР Хрватску са задатком да обиду неке срезове ради измјене искустава у раду и преношења позитивних dostignuћа на педагошкој polju на наше проsvјетне раднике. Ова делегација обишла је Градишки, Загребачки, Varaždinski i Sisački srez i zadržala se izvjesno vrijeme u obilasku škola na terenu i konsultovanju sa pedagoškim radnicima iz Hrvatske. S. B.

Успјешан рад Среског одбора Црвеног крста у Бос. Новом

Рад Среског одбора Црвеног крста у Бос. Новом одвија се кроз 6 сеоских и већи број подружница Црвеног крста у предузећима и установама. У организацији ради преко 3570 одраслих чланова, и 3421 чланова подмлатка. Међу најактивније,

у овој години радиће 30 курсева у којима ће бити обухваћено 870 полазника, а досада су већ оформљена и раде 24 курса са 630 полазника. Предвиђа се и одржавање низа предавања из области борбе против ТБЦ, здравственом васпитању омладине на

Уски мост у Бос. Новом

спадaju одбори у Бос. Костајници и Бос. Новом, који су досада показали видне успјехе у организацији курсева за здравствено васпитање женске омладине.

Само у прошлој години, течајево Црвеног крста похађало је 625 полазника, док је завршене испите положило 610 омладинки.

селу, пропагирању циљева Црвеног крста итд.

На име помоћи сиромашним грађанима подијелено је у разним видовима, као лијекovima, одјећи и обући, намирницама, те књигама и у готову новцу преко пет милиона динара. Б. Б.

PROSVJETA KULTURA

УМЈЕТНОСТ

Banja Luka će dopuniti praznine u svom kulturnom razvoju

Piše: BRANKO SURUČIĆ

Pitanje likovnih izložbi u Banjoj Luci koje je pokrenuto u „Banjalučkim novinama“ postalo me da iznesem i neka svoja zapažanja. Iako ne mogu ulaziti dublje i šire u ovu stvar, mislim da je takva diskusija na mjestu, i ne samo da se ta pitanja kroz naš list tretiraju, nego mislim da nema ni nekih kruničijih razloga da se takve ideje i ostvaruju. Prije svega Banja Luka spada u red većih mjesta u našoj zemlji. Banja Luka ima svoju bogatu prošlost kao kulturni i politički centar Bosanske Krajine, oblasti sa preko 800.000 stanovnika, koja je duplo veća nego na primjer, Crna Gora. Ona je i danas kulturni i prosvjetni centar te oblasti. Ona je bila žarište i rasadnik naprednih slobodarskih i revolucionarnih pokreta. Ona je bila dobrim dijelom kovačnica revolucionarnih kadrova za Narodnu revoluciju. Isto tako bi, kao najveći grad Krajine trebao i danas da bude žarište kulturnog i prosvjetnog života ove oblasti (postojanje izvjesnih ustanova koje ne služe samo Banjoj Luci, već čitavom ovom dijelu Bosne). Međutim, ne može se reći da ona, prema svojim mogućnostima, do kraja igra tu ulogu.

Pobjedom Narodne revolucije, oslobođenjem radnih ljudi od kapitalističke eksploatacije, ukidaju se i one ropske stige jednostranog života tih ljudi. Njihove potrebe

za korištenjem svega onoga što to ranije nisu mogli, potrebe za punijim životom iz dana u dan rastu. Dok su tekovine nauke i kulture ranije bile monopol buržoazije, one danas postaju dohvatne, i ne samo dohvatne, nego potreba i sastavni dio života najširih radnih slojeva. Druga je stvar koliko su te ugnjetavane i lišavane onog najnužnijeg — mase, poslate dovoljno svijesne potreba svake kulturne tekovine, koliko su postale svijesne da će im to učiniti život ljepšim, punijim i sadržajnijim. Istorija nam pokazuje da su se ljudi često mnogo mučili i lutali, dok su našli neki put svoga kretanja, dok su postali svijesni svojih interesa. Ona nam takođe pokazuje, da, ako se hoće postići to da radni ljudi što brže postiču svoj cilj, ostvaruju svoja prava i svoje interese, da je potrebno i organizovano unošenje svijesti o tim interesima. To najbolje pokazuju iskustva i uspjesi naše revolucije, a to takođe jasno dokazuju iskustva i neuspjesi radničkih pokreta na Zapadu.

Na ovo sam se osvrtno zbog toga, jer mi se čini, da će se najlakše dati odgovor na pitanje zašto u Banjoj Luci nema interesovanja, naročito od strane naših radnih kolektiva za izvjesne kulturne manifestacije, konkretno, zašto nema šireg interesovanja za likovnu umjetnost, zašto nema izložbi li-

kovne umjetnosti i zašto nema otkupljivanja radova naših umjetnika. Jer, ako se uzme u obzir, da je izložbu slikarstva u zimi 1950 godine, koju je priredilo Udruženje likovnih umjetnika BiH u Domu fiskulture posjetilo svega oko 500 lica i to većinom đaka u toku 15 dana trajanja izložbe, te da ni jedan rad nije otkupljen, a bilo je vrlo lijepih radova, kao i da su izlaganja narednih godina bila slabija posjećena — onda se vidi jasno koliko se malo pridaje važnosti ovoj grani i te kako lijepe i korisne umjetnosti.

Da li je to stvar koja nije potrebna našim radnim ljudima? Mislim da se od toga ne može polaziti. Ali se može polaziti od toga da još nema dovoljno razvijenog ukusa i interesa prema toj grani umjetnosti, a isto tako da se nikako ili vrlo malo u tome pravcu radilo i da se postavlja pitanje šireg i intenzivnijeg rada na razvijanju interesa za radove naših likovnih umjetnika. Ne može biti da radovi tih umjetnika (motivi iz naše revolucionarne prošlosti, iz NOB iz posleratnih napora na izgradnji zemlje i borbe za očuvanje nezavisnosti, ljepote ovog dijela naše Domovine i dr.) neće biti od interesa za naše radne ljude, u čemu su oni sami učestvovali i da to neće biti njihove drage uspomene. I ne samo to, nego će biti i nadahnuća za nove napore i stvaralaštvo naših trudbenika.

Crkva i kler su se trudili da iskrite zidove domova svojih vjernika raznim raspećima i madonama, fantastičnim motivima zagrobnog života, kako bi kod njih razvijali strahopoštovanje i držali ih u zabludama i potčinjenosti, a zašto se onda mi, u našoj slobodnoj zemlji u kojoj postoje mogućnosti rasplamsavanja svih stvaralačkih snaga, ne bi trudili da prostorije naših preduzeća, naše čitaonice, biblioteke, domovi, pa i domovi naših radnika, službenika i drugih, budu ukrašeni istinski umjetničkim ostvarenjima, ostvarenjima koja će održavati svijetle momente iz naše prošlosti i sadašnjosti.

Čini mi se da bi se naše sindikalne organizacije i odgovorni ljudi u preduzećima morali i za ovakva pitanja da zainteresuju, i ako se oni budu zainteresovali neće biti teško ni održati izložbu, ni otkupiti radove i podizati nove kadrove umjetnika i razvijati ovu granu umjetnosti. Isto tako i sami likovni umjetnici iz našeg grada, kao i drugi kulturni radnici, ako bi se više potrudili, pa i po koje predavanje održali iz pojedinih grana umjetnosti, u prvom redu među radnicima, kao i drugdje, besumnje bi doprinijeli bržem razvijanju interesa za umjetnost. Čovjek može biti istinski zainteresovan za neku stvar i u njoj uživati, tek kad je shvati, kad se s njom saživi.

U Banjoj Luci postoje uslovi i za razvoj likovne umjetnosti, i ona će se razvijati samo ako ona bude podržana od onih faktora koji stvarno predstavljaju njen objektivno oslonac. Banja Luka bi time dopunila znatne praznine u svom kulturnom razvoju, a istovremeno uticala na razvoj ove umjetnosti i u čitavoj Krajini, čija bi burna istorija i lijepi krajevi morala biti ovjekovječena i kroz umjetnost.

J. Stojanović

„LJUBOVNICI“ na banjalučkoj sceni

U režiji R. Vesnić banjalučko pozorište dalo je sinoć premijeru komedije „Ljubovnici“, djelo nepoznatog dubrovačkog pisca.

Nosilci glavnih uloga su najmlađi članovi drame, kako po godinama tako i po umjetničkom iskustvu pa je tim težak zadatak za njih bio održati na visini jednu korne-

diju koju sa puno rezerve i daleko uigraniji pozorišni kolektiv slavlaju na svojoj repertoar.

Ako se ova mala premijera gleda kao ostvarenje onih koji inače u repertoaru, kao početnici imaju male uloge onda se manje kritički može cijela pretstava sagledati.

N.

РАД ЖЕНА у Босанској Градишци

Beh двије године дјелује у Бос. Градишци женско културно-просвјетно друштво „Будућност“. Дјелокруг рада је замашан. Жене се труде да изврше задатке, али као у свакој организацији, тако и у „Будућности“ по један дјелокруг рада иде напријед. Жене су имале воље и радиле, па и урадиле преко предавања и савјетовања на културно-просвјетном пољу онолико колико су за то имале снаге и услова,

а уз то велики труд уложиле су на умјетничком пољу. Досада је одржано неколико успјесних приредби са позоришним комадима и фолклорним групама. Одржана је приредба и реприза у Бос. Градишци на опште задовољство гледалаца, а затим у Новој Градишци одржано је вече народних pjesама и игара са позоришним комадом.

Значајки одабран и добро изведен програм баца у засјењак

многа умјетничка друштва — коветатују Новоградичани с напоменом да квалитет отпјеваних pjesама и одабраних кола заиста заслужује похвалу. Нарочито им упада у очи другарски однос жена. На оне же неће остати. Још није касно да пропуштено ураде и овај зимски период што боље искористе за културно — просвјетно уздицање жена.

В. М.

Nedavno je u Bos. Gradšci KUD „Budućnost“ održalo vrlo uspješnu priredbu. Najveće interesovanje i aplauz pobrao je ovaj mali petogodišnji par.

Na slici:

Pašajlić Miroslav i Radivojević Jovanka

Pojačana aktivnost kulturno-prosvjetnog društva „Danko Mitrov“ u Vrbani

Nakon održane godišnje skupštine društva na kojoj je izabran novi upravni odbor, osjetila se znatna život i razmah u radu. Društvo, koje se do juče borilo sa nizom poteškoća, danas kada su se uslovi normalizovali, postaje nosilac kulturnog života u ovom malom mjestu. Istina, za stvaranje normalnih uslova borili su se članovi društva na osnovu koje je došla i pomoć onih koji su sagledali potrebe za postojanje jednog ovakvog društva.

Osposobljavanjem i dovođenjem u ispravnost kulturnog dijela doma stvoreni su osnovni materijalni uslovi, na osnovu kojih se razvila široka aktivnost. Društvo je izvršilo više posjeta ostalim opštinskim područjima i tamo dalo nekoliko priredbi. Između ostalih, posjetili su Ramići, Zalužane i Jošavku. Sada namjeravaju posjetiti još nekoliko okolnih sela. U čast 8 marta — Dana žena — data je jedna priredba u zajednici sa

tečajem za zdravstveno prosvjetli- vanje omladine u Vrbani.

Pored dramske, horske i tamburaške, oformljena je i folklorna sekcija sa kojom rukovodi učiteljica Mara Golub, koja je inače jedan od najaktivnijih prosvjetnih radnika u Vrbani. Valja napomenuti da je tamburaška sekcija takođe aktivna i da sada u njoj rade tri grupe, koje vježbaju pod neposrednim nadzorom druga Mehmeda Halakčića.

Društvo je otvorilo čitaonicu koja postaje stjecište mladih, a i starijih ljudi u Vrbani. Uz pomoć Upravnog odbora zadruge nabavljena je biblioteka, koja je smještena u čitaonici. Kada se ovome doda da je zadruga odlučila da ustupi društvu radio aparat, odnosno, stavi ga u društvene prostorije, onda je ta odluka za svaku pohvalu.

Na kraju treba napomenuti i to da se već vrše obimne pripreme za sresku smotru kulturnog rada, na kojoj će učestvovati i nastupiti sa najboljim točkama sve sekcije ovog društva.

Na buduć rad društva može se gledati sa dosta optimizma, kada se imaju u vidu uspjesi koje ono postiže, kao i pomoć koja se pruža ovom društvu.

K. R.

У селу Јошавци 40 жена

на домаћичком курсу

На иницијативу Среског задружног савеза и Удружења просвјетних радника у Вањалучком срезу већ годину дана активно дјелују женски тромјесечни домаћички курсеви. Један од њих на коме судјелује 40 сеоских жена, биће ускоро завршен у селу Јошавци.

На овим курсевима предају се теме из домаћинства, хигијене и пољопривреде.

Н. К.

Јарко Плечити прославља тридесет година свог рада

18-ог о. мј. слави наш популарни диригент и музичар, Јарко Плечити. 30-годишњицу свога позоришног и умјетничког рада. Његово име и дјеловање познато је добро у цијелој Вањој Луци и у Босанској Крајини, јер је највећи дио свога рада провео у овој средини.

Завршивши у Прагу конзерваторију, тзв. Оргуљашку школу, у којој је обухваћено највише музичких грана, међу осталима композицијом и дириговањем, Јарко Плечити долази 1922 године у Југославију, и ту у Марибору постаје један од оснивача-пионира тамошње опере. Као њен диригент, први је водио опере класичног репертоара „Продана невјесту“, „Хофманове приче“, „Фауста“, „Цар и тесар“. 1927 г. прелази у казалиште у Сплиту, гдје дјелује као оперни и оперетни диригент. У то вријеме датира и први његов заједнички рад са другом Вањом Трбуковићем, који и приликом ове његове прославе режира „Земљу смјешка“. У Сплиту ради и као наставник у класичној гимназији и реалци, а познат је и омладински хор од преко 120 омладинаца, који је он тамо водио и са којим је изводио мале опере и оперете.

Послије Сплита одлази друг Плечити у новоотворено позориште у Скопљу, затим за првог диригента београдске оперете, гдје остаје све до 1931 године, а послје крatkог задржавања у Сарајеву, исте године завршне своју дјелатност у Вањој Луци. Овога пута остаје овдје до 1937

Proslava Dana žena

Organizacija žena iz ulica Braće Pavlića, Ranka Šipke i Petra Preradovića svake godine proslavlja Međunarodni praznik žena — 8 mart Žene ovih ulica su svečano proslavile taj dan i ove godine. Posjeta je bila velika i sala preduzeća »Građe« jedva je mogla da primi posjetioce. Nju su žene vrlo lijepo ukrasile parolama i slikama naših rukovodilaca.

Goste je pozdravila, otvarajući proslavu, Andrica Vujanić. Veče je proteklo u drugarskom i prijatnom raspoloženju. D. J.

PRETOSJEDNIK REPUBLIKE KUMOVAO DVANAESTOM DJETETU SELJAKA IZ MOTIKA

U subotu 6 marta 1954. godine Maršal Jugoslavije Josip Broz Tito kumovao je 12 djetetu siromahnog seljaka Branke Markovića iz sela Motika kraj Bačke Luke, preko svoga izaslanika Momira Kapora, pretosjednika Narodnog odbora grada Bačke Luke koji je predao darove ispred druga Tita.

Pomoć porodici nastradalog druga

Prije dva mjeseca, jedan od najboljih radnika VI sekcije za održavanje pruge, Nadzorništva Banja Luka — Predgrade, Kosta Dobraš, nesrećnim slučajem, radeći na pruži, izgubio je život. Njegovi drugovi, članovi sindikalne podružnice, pošto nisu imali novčanih sredstava u kasi podružnice, sakupili su između sebe 41.734 dinara i dali porodici nastradalog druga kao pomoć oko sahrane.

Ovo ističemo kao lijep primjer pažnje prema nastradalom drugu

Čitaoci i uredništvo

Oko izmjene Pravilnika o vladanju učenika

Sudeći po napisima u »Banjalučkim novinama«, u diskusiji oko izmjene Pravilnika o vladanju učenika pitanje dačkog pušenja kao da je »najglavniji« problem i »najslabija« strana starog Pravilnika. A. Kulenović, Srednja tehnička škola, piše i ide čak tako

da daci budu ono što jesu: mladi ljudi koji prvenstveno imaju da uče i svojim ponašanjem u školi, u društvu, na ulici, služe za primjer. Na primjer, tako vatreni pobornik slobodnog pušenja, A. Kulenović, je iz škole u kojoj je bezmalo polovina daka sa slabim ocjenama (»Banjalučke novine« br. 27, strana 5, stupac 4 i 5).

Može se očekivati da će protiv pušenja pa i takve diskusije o tome, ustati i sami daci među kojima je velika većina ozbiljnih mladih ljudi.

A. Husić

OD REDAKCIJE UMJESTO ZAKLJUČKA

Ovim završavamo diskusiju, koja je na stranicama »Banjalučkih« novina vodena posljednjih dana o izmjeni Pravilnika o učenju i vladanju učenika. Redakcija je primila mnogo veći broj priloga od svojih čitalaca, nego što je bila u mogućnosti da ih objavi. Zbog toga, međutim, pokrenuta pitanja nisu nimalo izgubila. Pisali su roditelji, pedagozi, sami učenici. Objavljivali smo najrazličitija mišljenja, samo ako smo bili uvjereni da bi nešto mogla da koristi. Kako smo obavještjeni, anketa koju je pokrenuo Savjet za prosvjetu i kulturu Narodnog odbora grada Banje Luke, provedena je kraju. Ukoliko je redakcija umjela da je prati, a da sve ipak ostane na principijelnom nivou, biće samo pojačana. To je, naravno, zasluga u prvom redu naših čitalaca — saradnika, i mi im se ovim posebno zahvaljujemo.

- Petak, 12 marta, Fridrih Silerc: »SPLETKA I LJUBAV«, građanska drama u 5 činova. Cijene ulaznica od 15 do 35 din. Početak u 19 časova, za dake.
- Subota, 13 marta, Fridrih Silerc: »SPLETKA I LJUBAV«, građanska drama u 5 činova. Cijene ulaznica od 25 do 60 din. Početak u 20 časova.
- Nedelja, 14 marta, Libreto od Mejaka i Melana, Muzika od Erveš: »MAMZEL NIČUŠ«, Opereta u 3 čina (4 slike). Cijene ulaznica od 25 do 60 din. Početak u 15 časova.
- Nedelja, 14 marta, od nepoznatog dubrovačkog pisca »LJUBOVNICI«, komedija u 3 čina. Cijene ulaznica od 30 do 80 dinara. Početak u 20 časova.
- Utorak, 16 marta, od nepoznatog dubrovačkog pisca »LJUBOVNICI«, komedija u 3 čina. Otkupljena pretstava za JNA. Početak u 15 časova.
- Cetvrtak, 18 marta, Ludvig Herccer i Eric Lener: premijera »ZEMLIA SMJESKA«, Romantična opereta u 3 čina. Muzika od Franca Lehara. Cijene ulaznica od 30 do 100 din. Početak u 20 časova.

DEŽURNE APOTEKE

- Petak, 12 marta broj 1 (Šoše Mažara 1)
- Subota, 13 marta broj 2 (Marije Bursać 1)
- Nedelja, 14 marta broj 3 (Vese Masleše 1)
- Ponedjeljak, 15 marta broj 4 (Vese Masleše 18)
- Utorak, 16 marta broj 1 (Šoše Mažara 1)
- Srijeda, 17 marta broj 2 (Marije Bursać 1)
- Cetvrtak, 18 marta broj 3 (Vese Masleše 1)

ZAHVALNICA

Kojom se zahvaljujemo kolektivu proizduša »Sreski magazin«, kolektivu Trgovačke radnje »Technometal« i kolektivu »Mašinsko traktorske stanice« u Banjoj Luci, koji su mi bili u pomoći i prisustvovali sahrani moje drugarice Angelne.

Mihajlo Tomić, radnik

ГДЈЕ СУ обећани милиони

U posljednje vrijeme u našem gradu zapazena je živa i pomalo čudnovata agitacija. U njoj učestvuju ljudi raznih profesija, dobri, lakomisljeni i oni koji po svaku cijenu hoće da dobiju poneku stotinu pa lak način. Svi vam nude sreću i obećavaju veliko »bogatstvo«. U metodi se mnogo ne razlikuju. Svi počinju sa pitanjem »Хочете ли се укључити у велику игру, у којој можете само добити, а никако изгубити, ако не вјерујете можемо вам показати!«

Kad bi to bilo tako svi bi igrali, ali to je drugačije. Prvo, ova igra uopšte nije kontrolisana niti je zaštićena od malverzacija. Svaki koji umozna i rastura poredak ljudi na spisku može da mijenja kako hoće, a i ne samo to, nego da potpuno izbriše rancija i stavi nova imena. Na taj način svaki može »namontirati« da bude bliže čelu ili da postavi nekog znanca koji će mu, pošto primi, dati veći procenat. Vjerujem da ovo neće napraviti svi »igrači«, jer im neće dozvoliti njihovo poštenje, ali zato će ti poštenjima biti namagarjeni od onih drugih, jer će ih ovi gurati u donji dio spiska ili potpuno brisati. Prema tome ova je igra: ko se bolje snađe!

Koliko tombole i druge igre moraju se prijaviti i prema visini prihoda oporezovati. Kod ove igre je nemoguće, jer svi koji igraju ujedno su i organizatori, a igra nije vezana za vrijeme, prostorijske i određeni broj ljudi, pa prema tome ne može se ni kontrolisati.

Na kraju ova igra oduzima mnogo radnog vremena oko umoznažavanja i rasturanja. Jedan spisak sa podacima, uputom i proračunom zauzima cijelu štampanu spravinu, a ti se spisakovi najčešće umoznažavaju u radnoj vjerteni i na kancelarijskom papiru.

S obzirom da se ova igra rasplamsala i da u njoj mnogi učestvuju, smatram da treba ukazati i na njene posljedice, kako po one koji igraju, tako i za opštu stvar. O ovoj igri trebalo bi da dadnu mišljenje i nadležni organi.

Ivan Simunjić

»ZLATNA GROZNICA«

Ne manje nego 45.656 dinara dobićete ako učestvujete u međunarodnoj igri sa novcem!

Nadam se da Vas neće ni najmanje zbuniti ni naslov niti sadržaj ovog članka, jer ste skoro svi dobili pismo u kojem se obećaje navedena suma, ukoliko pošaljete 100 dinara na u pismu objašnjeni način, pa ćete u roku od tri sedmice dobiti odgovarajuću sumu.

To se kao »zlatna groznica« uvuklo među nas, jer svi očekujemo po nešto od toga, a niko ni ne sumnja da onaj koji je to donio, možda, želi da nas sviju prevvari ili bar da nam se naruga za našu lakomisljenost. Ovim ne želim reći da je ova igra nepoštena jer adrese koje se nalaze na listi svjedoče nam da ćemo i mi jednoga dana biti prvi na spisku, i da će i nama stizati po 100 din., dok se ne nakupi na 45.656 din.

Jest, to bi teklo sve dotle dok neko ne bi prekinuo igru, kako to

piše u pismu, ali zar nije moguće da neko uopšte ne pošalje novac, jer se ne zna da li ga je poslao ili nije, a ipak očekuje, kao i oni koji su ga poslali.

Znači ova igra koliko je poštena, isto toliko je i nepoštena. Ne samo igra i učesnici, koji se misle na takav način domoći novaca.

Nigdje u pismu nisam pročitala, da se onaj koji je počeo igru, poziva na organe narodne vlasti, kako bi oni koji učestvuju u igri, a ne žele je prekidati, bili sigurni da nisu prevareni, i da im se neće neko iza leđa nasmejati, za njihovu nepromišljenost.

U koliko je neko od vas imao sreću da dobije nešto oko 45.000 dinara neka s pravom pobije moje mišljenje.

Munevera Jusufbegović

Naša redakcija primila je jedno pismo saobraćajnog referenta Narodnog odbora srezu Banja Luke o problemu poznavanja i poštovanja saobraćajnih propisa. U njemu su obuhvaćeni i vozači i pješaci. U pismu se pretežno dijelom govori da naši seljaci ne poznaju i ne poštuju saobraćajne propise i da stoga prilično često na drumovima doživljavaju saobraćajne nezgode. Pisac i pokretač ovog, zaista aktuelnog, problema očevitno se, kao saobraćajni referent sreza, usteže da više govori o poštovanju saobraćajnih propisa u gradu. Ne prenebregavajući njegov predlog da sa saobraćajnim propisima treba da se upoznaju i naši seljaci, mi, pošto podjednako pripadamo i srezu i gradu, — uzimamo na sebe kretanje pitanja poznavanja i poštovanja saobraćajnih propisa isključivo u gradu. Smatramo, da će se posredno sa svim saobraćajnim propisima upoznati i naši seljaci, tek onda kada to budu vidjeli i postepeno naučili od građana. Baš kao i mnoge druge stvari koje od njih primaju, usvajaju i prenose u svoja sela.

LUTAJUĆI REPORTER PIŠE...

Taj dan je baš duvao neki žestok vjeter, takozvani razvigorac. Čak do kafane lovačkog udruženja čulo se kako lupaju još neopravljena vrata na klozetu željezničke stanice. Gomila Banjalučana isku-

Medvjed koga je ubio pukovnik Milančić Miljević

pila se oko kafane druga Zabe. Atrakcija je bio medved. — Ma je l' moguće? — čuše se neki — je l' baš lovi ubiše medveda! — Jašta, dobri ljudi — potvrđuje drug Žabo koji drži tu kafanu i

TEME ZA DISKUSIJU

Kretanje pješaka i vozila po gradu

ku i gradu, — uzimamo na sebe kretanje pitanja poznavanja i poštovanja saobraćajnih propisa isključivo u gradu. Smatramo, da će se posredno sa svim saobraćajnim propisima upoznati i naši seljaci, tek onda kada to budu vidjeli i postepeno naučili od građana. Baš kao i mnoge druge stvari koje od njih primaju, usvajaju i prenose u svoja sela.

Banja Luka je grad sa nizom kulturnih, tekovina i građana koji su stekli i usvojili bezbroj kulturnih navika. Ali, ako je riječ o ponašanju građana u odnosu na saobraćaj i njegove propise, onda bi tu mogli da porcvenimo od stida. Ljudi iz drugih naših gradova i stranci, koji dolaze u Banju Lu-

ku, ako bi se cijenili po kretanju biciklista i pješaka po ulicama, došli bi do zaključka da se ovdje živi kao prije trista godina!

Nije pretjerano ako se ovako kaže. U gradskom saobraćaju, koji se svakim danom sve više razvija, razumljivo je što dolazi do sve češćih saobraćajnih nesreća. Samo za posljednjih godinu dana bilo je blizu deset gaženja sa smrtnim posljedicama. Ako se ništa ne preduzme, njih će biti i više. Što saobraćajne nezgode nisu češće, treba otvoreno odati priznanje šoferima. Da su oni samo malo nepažljiviji, po neprocipnom kretanju pješaka a naročito biciklista, nesreća bi bilo svakodneвно. Šoferi su jedini koji poštuju saobraćajne propise. I dodajmo — seljaci! Barem kada dođu u grad, voze desnom stranom i znaju već kojim ulicama nije dozvoljeno kretanje seoskih kola.

Pješaci i biciklisti su za šoferu u našem gradu prava napast. Kolovozi glavnih ulica, koje su najprometnije, zakršeni su pješacima i biciklistima, naročito u vrijeme polaska na posao i vraćanja sa posla. Toga nigdje nema, čak ni u gradovima mnogo manjim nego što je naš. Pitamo se, zbog čega naš građani ne poštuju saobraćajne propise i to one osnovne?

Bilo bi zanimljivo da se na ovaj naš napis javi saobraćajna milicija Narodnog odbora grada. Neka nam oprost saobraćajni ostsjek, ali mi imamo utisak da on ne postoji u gradu. A ako postoji, neka iznese nesumnjivo interesantnu statistiku o tome, koliko je biciklista koji voze »bez ruku« i lijevom stranom, pješaka koji se bezobzirno, kao da je za njih rezervisan kolovoz, njime kreću. — kažnjeno?

Mnogi gradovi bi poželjeli tako široke trotoare kakve imamo mi u našem gradu. Zašto se pješaci njima ne kreću? I ovdje ima jedna čudna pojava u vezi sa gradskom »Čistoćom«, peru se i redovito čiste kolovozi, a ne peru i ne čiste trotoari! Htjeli to ili ne, mi time upućujemo pješake na kolovoz.

Smatramo da je krajnje vrijeme da u pogledu sprovođenja i poštovanja saobraćajnih propisa u gradu, kako pješaka tako i vozača svih vozila, i naš grad stane u red savremenih, a ne zaostalih i nesredjenih mjesta. S.

Спојити

U dva susreta sa Borcem poraz i pobjeda Austrije

Dvije internacionalne nogometne utakmice između Borca i Austrije donijele su svakoj momčadi po jednu zasluženu pobjedu i poraz. Nedjeljni susret (koji je započeo nešto ranije) otpočeo je brzim akcijama. Lopta se za čas prenosila s gola na gol. Austrijanci su nametnuli brzu igru težeći da što kraćim akcijama dopru do Borčeva gola. Nasuprot njima Borac je više kombinovao, usporavajući svoje navalne akcije, ali i često napadao.

Prvi ozbiljni udarac na nedjeljnoj utakmici izveo je Maričević u 12 min. Lopta je udarila u prečku i odbila se, ponovni udarac. Golman je izašao pobjednikom. Par minuta kasnije Borčevi napadač pogodili su opet gredu. Lijevi bek Austrije nespretno je zahvatio loptu glavom poslavši je u svoj gol. Golman je krajnjim naporom izbacio loptu u kornar. Kornar s desne strane izveo je vrlo dobro B. Jovanović do Ribara koji puca. Lopta je pogodila prečku.

Cijelo prvo poluvrijeme protkano je brzim akcijama oba tima, a završeno je bez zgoditaka.

U drugom poluvremenu efikasnost — koja je nedostajala igri u prvom poluvremenu, bila je zastupljena. Prvi zgoditak postigao je B. Jovanović poluvrloškim udarcem sa oko 16 metara. Iza ovog gola Borac je preuzeo igru u svoje ruke. Nadmoćnost Borca je trajala do kraja. U ovom periodu gosti su izveli samo par navala prema голу Borca, ali bez uspjeha. Borčevi napadači propustili su mnogo povoljnih šansi za realizovanje. Ipak iskorištene su dvije. U 79 min. pao je drugi zgoditak utakmice. Kombinaciju je započeo Perović davši loptu Novakoviću, koji ju produžuje na desno do B. Jovanovića. Ovaj je dodaje M. Jovanoviću, koji sa udaljenosti od oko 15 m. postiže zgoditak i povećava vodstvo.

Dva minuta prije završetka utakmice, akcija B. Jovanović — M. Jovanović, završava se udarcem M. Jovanovića koji pogađa mrežu postigavši krajnji rezultat utakmice 3:0 za Borac.

Prvi susret odigran je pred oko 3000 gledalaca, na pogodnom terenu (1). Dobro je što nije najavljena predigra odigrana.

Austrija je započela igru u sastavu: Podšlep, Vavpot, Gregorić, Springer, Palković, Rot, Haše, Hajn Pongrac, Šiler, Ragusnik...

... a Borca je završio utakmicu sa timom: Jukić, Banjac, Hadživadić, Knez, Sabljčić, Jurić, B. Jovanović, Popović, M. Jovanović, Novaković, Novobatski.

Najbolji pojedinci: kod Austrije Podšlep, Vavpot i Haše, a Jukić,

BSK-P. Drapšin 1:1

Prošle nedelje održan je prijateljski bokzerski meč između domaćih ekipa BSK-a i »Petra Drapšina«. Najljepše borbe dali su susreti između Dikića i Ostojića, te Korošeca i Ivkovića. Pored njih treba istaći mladog Tasliđu, koji posjeduje neobično jak udarac.

Rezultati:

- Muva: Žiško — Šahimpašić 2:0;
- bantam: Harbaš — Višnjčki 0:2;
- pero: Hasanpašić — Herić 2:0;
- laka: Dikić — Ostojić 0:2;
- polu-valter: Selvan — Bojanović 0:2;
- polu-valter: Mehić — Ručnjak 0:2;
- velter: Dujso — Rakić 1:1;
- polu-srednja: Korošec — Ivković 2:0;
- polu-srednja: Tasliđa — Živković 2:0 (k. o.);
- srednja: B. Davidović — Majc 2:0;
- polu-teška: Radulović — Kindić 0:2 (k. o.).

Prvoimenovani su bokseri BSK-a. P. L.

Sabljić i M. Jovanović kod Borca. Sudio je dobro Viđaković.

OŠTRA IGRA

Drugi susret donio je brz i oštar nogomet. Austrijanci su igrali oštro — ponekad su prelazili granice dozvoljenosti. Za pojmove mnogih, svaki njihov nalet bio je prekršaj. Izgleda nam da mnogi nisu još uočili razliku između oštrog i grubog igranja, te da se moderan nogomet ne zasniva u bespotrebnom lučom kombinovanju — razvlačeći igru u širinu, već naprotiv u brzim

Igra koju su predvelli igrači Austrije u drugom susretu, može i treba poslužiti kao pouka igračima Borca. Jer, takva igra očekuje Borac u prvenstvenim susretima u kojim će svaki bod, svakoj ekipi — bez obzira na plasman, biti dragocjen. Ukoliko žele viši plasman igrači Borca trebaju igrati baš tako: brzo, oštro i jednostavno, kao što su igrali jesenas. Napredak (Kruševac) i Austrija ove nedelje

Tokom igre bilo je mnogo prekršaja. Povreda mnogo. Jedna za

Nogometni klub »Austria« (Celovac)

akcijama — što kraćim putem ka голу.

Steta što su golovi koje su postigli Austrijanci u 35 i 38 min. plod grešaka golmana Jukića, a

Pred početak utakmice

ne rezultat efikasnosti napadača Austrije, jer će mnogi baš u tom naći opravdanje ovog Borčevog poraza od 0:2.

drugom. Sudija Kragulj dosta je tome kriv, jer je trebao u početku biti energičniji. Neshvatljivo je je zašto je dopustio povratak u igru desnom halfu Austrije, kojeg je isključio u 38 min., zbog uzastopnih grubih prekršaja.

Najbolji igrači utakmice bili su entarhalf i lijevo krilo kod Austrije, a Novaković (iako u godinama) kod Borca.

Kroz dvodnevno gostovanje gosti u opovrgli glasove o nepoznavanju nogometne igre, proširene po naše gostovanja u Rijeci. Istina nisu bili traljivi, ali u cjelini su predali dobar nogomet.

Dvije utakmice, dvije potpuno različite igre Borca! Uočljivo je lutanje za najboljim sastavom. Prva utakmica uspjeh i dobre nade, a druga poraz i propale iluzije!

Promjenljiva igra Borca! Baš kao i ovo vrijeme!

Dosta toga treba još postići!

A. Ravlić

ГИМНАСТИЧКИ ДВОБОЈ У ТУЗЛИ

Надмоћна пobjеда Бањалучана у мушкој и женској конкуренцији

МУШКИ: БАЊА ЛУКА 227,20 КРЕКА 195,90
ЖЕНЕ: БАЊА ЛУКА 267,30 КРЕКА 179,70

У недељу после подне у дворани ДТВ »Партизан« у Тузли одржан је први међудруштвени сустрет најбољих вјешбача на справама Вање Луке и Креке.

Такмичило се у слободним ставима и то, мушкарци на партеру, разбоју, прскоку, круговима и арагиљу. Жене су се такмичиле у вјешбама на партеру, греди, двовисинском разбоју, прскоку и круговима.

И у мушкој и женској конкуренцији надмоћно су побједили бањалучки гимнастичари.

То је велики успех младих бањалучких вјешбача који су наступали без неколико својих најбољих такмичара.

У конкуренцији мушкараца борба за прво мјесто водила се између двојице наших вјешбача Цвијетића и Петричевића. Побједио је Цвијетић са 47,50 бодова изнад Петричевића 47,40 и Тар-

бука 44,50. Од осталих такмичара истакли су се М. Цикаловић и Х. Селимовић (Вања Лука), Т. Кнезовић и Салихспахић (Крека).

Гимнастичарке Креке нису успјеле да буду равноправни партнер нашим такмичаркама које су одвијеле високу побједу. Најбоља такмичарка М. Тафиловић убедљиво је победила. Добро су вјешбале С. Бегановић, А. Мулић, Р. Грубић (Вања Лука) Д. Чава и А. Салихспахић (Крека).

Судили су Ф. Шебор, Ш. Јелачић и Ј. Остојић за мушке, Д. Момчиловић, Р. Лекић и И. Пилић за жене.

Организација такмичења била је добра, једино се може замјерити приређивачима што салу у којој је одржан сустрет нису загријали.

Заиста је штета, што се приредбе овакве врсте ријетко и скоро никакко не одржавају.

М. Петричевић

Припреме боксера BSK-a

Jedanaest bokzerskih klubova Bosne i Hercegovine riješice u kvalifikacionim mečevima koja će četiri kluba sačinjavati Republičku ligu Bosne i Hercegovine. Kvalifikacije počinju 15 marta a posljednji susret održaće se 14 aprila o. g. kada će biti poznati članovi bokzerske lige.

Formiranje ove lige nesumnjivo će mnogo doprinijeti daljem razvoju, a što je još važnije, podizanju kvaliteta bokzerskog sporta u našoj republici. To je bilo i nužno, jer se osjećala znatna razlika u kvalitetu boksa kod nas i u drugim republikama.

Bokzerski klub BSK otpočeo je prije kraćeg vremena sa ozbiljnim pripremanjima svojih boksera. Treninzi koji se održavaju tri puta sedmično okupe sve aktivne boksera ovog mladog ili vrijednog kluba, gdje pod rukovodstvom trenera upotpunjuju znanje elemenata bokskog sporta. Klub ima 15 boksera koji dolaze i obzir za prvu ekipu, ali je njen sastav još neizvjestan. To će zavistiti od forme boksera koja će se ispitati na dva egzibiciona meča. Prema mišljenju trenera, dosada su najbolju formu pokazali bokseri Korošec, Dujso, Harbaš i Žiško. Korošec, koji boksuje u poluvelter kategoriji, pristupio je nedavno BSK-u inače je ranije bio član BK Željezničar iz Maribora i višestruki prvak Slovenije. Vrijedno je istaći dva mlada boksera, Branka Davidovića i Kemala Tasliđu. Oba vrlo brzo napreduju i svi su izgledi da će se pojaviti u prvoj ekipi

Korošec će takođe nastupiti

u pretstojećim kvalifikacijama. Protivnik BSK-a, biće najvjerovatnije BK Sloboda iz Tuzle. Oni će se najprije boriti sa brčanskim bokserima, a pobjednik iz toga meča susreće se sa BSK-om. U svakom slučaju to će biti oštra borba koja će pobjedniku donijeti pravo učesća u republičkoj bokzerskoj ligi.

M. Džumbur

Oglas

Obavještavaju se građani stalno nastanjeni na području grada Banje Luke da će Sekretarijat za unutrašnje poslove Narodnog odbora grada vršiti produženje ličnih karata (legitimacija) koje su izdate u 1951 godini (bez obzira kod kojeg su sekretar. unutrašnjih poslova izdate).

Produženje ličnih karata (legitimacija) vršice se u Sekretarijatu za unutrašnje poslove NO grada Banje Luke soba br. 28 počev od 15 marta ov. god. u vremenu od 8 do 12 i od 16 do 19 časova i to slijedećim redom:

16 i 17 III 1954	18 III 1954	19 III 1954	20 III 1954	22 III 1954	23 III 1954	24 III 1954	25 III 1954	26 III 1954	27 III 1954	29 i 30 III 1954	31 III 1954	1 i 2 IV 1954	3 IV 1954	5 IV 1954	6 IV 1954	7 IV 1954	8 i 9 IV 1954	10 IV 1954	12 IV 1954	13 IV 1954	14 IV 1954	15 IV 1954	
prezime sa početnim slovom A	B	C	C, C	D	D, Dž	E, F	G	H	I	J	K	L, Lj	M	N, Nj	O	P	R	S	S	T	U	V	Z i Z

Za produženje lične karte (legitimacije) svaki građanin dužan je lično da pristupi kao i da ponese pored lične karte potvrdu o prijavi boravka - prebivališta.

Upozoravaju se građani da se prilikom produžavanja ličnih karata (legitimacija) pridržavaju gore određenog reda, jer će se prema onima koji to na vrijeme ne učine primjenjivati zakonske sankcije.

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!

Savjet za unutrašnje poslove NO grada Banje Luke

NAGRADNA KRIŽALJKA

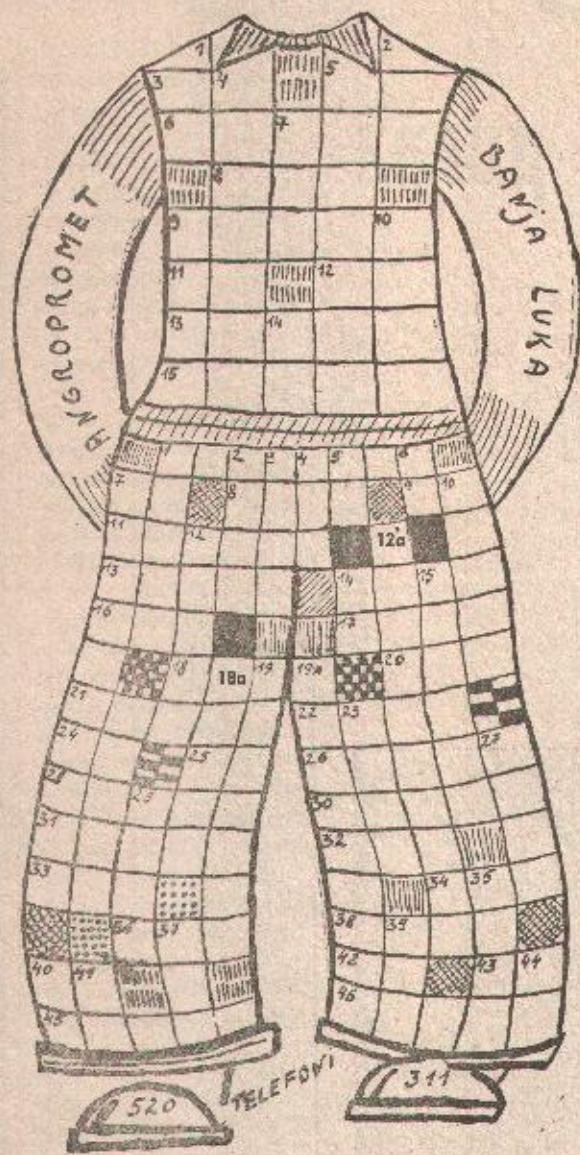
U džemperu: vodoravno: 3. konj (ture.), 5. prijedlog, 6. štampani dio u knjizi, 8. isto tako..., 9. ribarsko oruđe, 11. dva suglasnika, 12. prijedlog sa apostrofen, 13. spisak, popis, 14. brđanin, planinar.

Okomito: 1. lopov, 2. časovnik, 4. grana poslovanja naslovnog preduzeća, 5. grediti, ružno govoriti, 7. sprat, 9. valjkasta, 10. polet, 14. inicijali poznatog ruskog pjesnika.

U pantalonama: vodoravno: 1. sezona za koju je istoimeno preduzeće nabavilo najraznovrsnije dežene, 7. začim, 8. maši se za (zap. nač.), 9. skraćeni oblik zamjenice, 11. čekaj (tal.), 13. sjedište poznate tvornice vunenih tkanina u NR Srbiji, čije proizvode plasira naslovno preduzeće, 14. seljak, 15. ime boksera Luisa, 17. jedni pripadnici naših naroda, 18. kretanje ptica, 20. kajkavska upitna riječica, 21. red od sedam muzičkih tonova, 22. žuta boja, 24. prijedlog, 25. ništa (ture.), 26. išao tamo-amo, 28. ime jednog poznatog pozorišta u Parizu, 30. roman od Dostojevskog, 31. skok (lat.), 32. poklon, 33. jedan broj, 34. ženski glas, 36. vlat konca, 38. rudarska jama, 40. mje- ra za površinu, 42. prijedlog, 43. vrata pjesme, 45. logor, 46. mrak.

Okomito: 1. polje, 2. zasej, 3. srdite, 4. viđi tamo!, 5. lična zamjenica, 6. pamet, 7. jedna od osobina kojom ćete biti posluženi u naslovnom preduzeću, 10. nemačko muško ime, 12. opnokrilač, 12a. pod pokriven drvenim pločicama, 14. skraćenica za apost skriptum, 15. sekao drveće, 18a. prezime jednog engleskog pisca, 19. i 19a. dvije ustaljene pozitivne osobine naslovnog preduzeća, 21a. moguć,

23. kamo?, 27. silom uzeti, 29. ime Andrića, 30. hodež, 40. konj (ture.), bugarskog satiričnog pisca, 35. da- 41. mit, bog sunca, 43. jedan leko (franc.), 37. ime književnika (franc.), 44. prijedlog.

KUPON NAGRADNE KRIŽALJKE

Isjecite priloženi kupon sa tačnim riješenjem križaljke i dostavite na adresu redakcije »BANJALUČKE NOVINE«, Banja Luka, Dom kulture. Prve dvije nagrade daje »Angropromet«, trgovinsko preduzeće iz Banje Luke.

- I nagrada i pantalone i pulover
- II nagrada — 500 dinara
- III nagrada — tromjesečna pretplata na »Banjalučke novine«
- IV nagrada — jednomjesečna pretplata na »Banjalučke novine«

Ime

Adresa

„OZEBIH“

ZAVOD ZA EKONOMSKU PROPAGANDU I PUBLICITET SARAJEVO

U smislu Uredbe o osnivanju preduzeća i radnji (Službeni list FNRJ br. 51/53) Predstavništvo »OZEHA« — Zagreb u Sarajevu izdvojilo se u samostalno preduzeće, koje će od sada nositi naziv

»OZEBIH«

ZAVOD ZA EKONOMSKU PROPAGANDU I PUBLICITET SARAJEVO

Obavještavajući o ovome sve poslovne prijatelje, preduzeća, ustanove, nadležna i društvene organizacije stojimo im na raspoloženju za sve usluge na podizanju standarda svih sredstava propagande i publiciteta:

Plakatiranje,
Vršenje kino i radio reklame,
Izdavanje stručnih knjiga i kataloga, reklamnih časopisa,

Izrađivanje plakata, etiketa, prospekata i diapozitiva, Sve radove koji zasijecaju u primjenjenu umjetnost, Uređenje izloga, priređivanje izložbi, izrada projekata za unutrašnje uređaje i izvođenje unutr. uređaja, Preuzimanje i propagandna obrada oglasa za sve novine i časopise u zemlji i inostranstvu.

Naše usluge su najboljeg jugoslavenskog standarda, a za kvalitet preuzetih radova snosimo puni riziko.

Za radove zaključene pod starom firmom ostajemo u u punoj obavezi.

»OZEBIH«

ZAVOD ZA EKONOMSKU PROPAGANDU I PUBLICITET SARAJEVO

Jug. N. Armija 77 — Telefon 28-71 i 41-18 — Pošt. fah 99

PAŽNJA!

U FRIZERSKOM SALONU
JULIJANA TOMIĆ
MARŠALA TITA 87

POZNATA KOZMETIČARKA IZ BEOGRADA
GOSTUJE 10 DANA. Vršiti besplatan pregled lica i daje savjete — Čisti pjege, mitesere i bubuljice.
U salonu Julijane Tomić snižene su cijene trajnoj, parnoj i električnoj ondulaciji na 200 dinara.

OMLADINSKA

KNJIŽARA - BANJA LUKA

Ustanove i preduzeća!

Telefon 483

Omladinska knjižara Banja Luka snabdjeće Vas u svako vrijeme svim vrstama kancelarijskog materijala i ostalim potrebštinama, brzo, stručno i uz solidne cijene.

Škole i biblioteke!
Posjetite nas bez obaveza na kupnju i pregledajte naš bogati asortiman knjiga iz oblasti domaće i strane književnosti, političkih nauka, te ostale stručne literature.

Daci!

Vaše potrebe u školskom priboru i knjigama najbolje ćete upotpuniti u Omladinskoj knjižari uz solidne cijene i brzu uslugu.

BANJALUČKI UMJETNICI I NOVINARI priređuju 20 marta u 19 sati

u prostorijama hotel »PALASA«

VEĆE POD MASKAMA

ULAZ SA POZIVIMA — Kostime za Umjetničko novinarsko veće daje Narodno pozorište. Ostala obavještenja mogu se dobiti u Upravi doma kulture od 4 — 6 popodne

Upozoravamo naše čitaoce, da smo radi preopterećenosti materijalom morali da izostavimo u ovom broju IX nastavak Istorije i legende.

Uredništvo